

การประเมินมูลค่านันทนาการของโครงการพัฒนาออยดุง จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์สำคัญสองประการ คือ (1) วิเคราะห์สมการอุปสงค์ของการท่องเที่ยวของโครงการพัฒนาออยดุง (2) สามารถประเมินมูลค่าคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านนันทนาการของโครงการพัฒนาออยดุงโดยใช้แบบจำลองของต้นทุนการท่องเที่ยวแบบส่วนบุคคล ตามแบบสถานที่เดียว

จากการประมวลผลตามแบบจำลองต้นทุนการท่องเที่ยวแบบส่วนบุคคล พบว่า รูปแบบสมการอุปสงค์ของการท่องเที่ยวของโครงการพัฒนาออยดุงที่เหมาะสมที่สุดอยู่ในรูปแบบสมการล็อกคู่ โดยมีตัวแปรอิสระ คือ ต้นทุนเฉพาะค่าเดินทางท่องเที่ยว และตัวแปรทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยที่ต้นทุนเฉพาะค่าเดินทางท่องเที่ยวมีผลเชิงลบกับจำนวนครั้งของการมาท่องเที่ยวครั้งก่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อีกทั้ง นักท่องเที่ยวเพศหญิงและมีสถานภาพสมรสแล้วมีความสัมพันธ์เชิงลบกับจำนวนครั้งที่มาเที่ยวโครงการพัฒนาออยดุงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน แต่อายุของนักท่องเที่ยวและความต้องการที่จะกลับมาเที่ยวอีกของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับจำนวนครั้งที่มาเที่ยวโครงการพัฒนาออยดุงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจของโครงการพัฒนาออยดุง พบว่า มูลค่าส่วนเกินของผู้บริโภคต่อคน เท่ากับ 466.86 บาท และมีจำนวนครั้งของการมาเที่ยวที่โครงการพัฒนาออยดุงโดยเฉลี่ยต่อปี เท่ากับ 1.64 ครั้ง ดังนั้น ได้มูลค่าส่วนเกินของผู้บริโภคต่อการมาแต่ละครั้ง เท่ากับ 284.67 บาทต่อครั้ง และมีมูลค่านันทนาการของโครงการพัฒนาออยดุงเท่ากับ 208.68 ล้านบาทต่อปี และเนื่องจากจำนวนพื้นที่ทั้งหมดของโครงการพัฒนาออยดุงมีเท่ากับ 93,515 ไร่ จึงได้มูลค่านันทนาการของโครงการพัฒนาออยดุงต่อพื้นที่เท่ากับ 2,231.52 บาทต่อไร่ต่อปี และเมื่อคำนวณมูลค่าปัจจุบันของโครงการพัฒนาออยดุงที่ระยะเวลาต่อเนื่องไป 15 ปี โดยใช้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ของธนาคารแห่งประเทศไทยในปี พ.ศ. 2545 ทั้ง 3 ระดับ คือ จะใช้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์โดยเฉลี่ยซึ่งเท่ากับร้อยละ 1.50 ได้มูลค่าปัจจุบันเท่ากับ 4,252 ล้านบาท และถ้าในอนาคตอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจึงใช้อัตราคิดลดเท่ากับร้อยละ 2.00 ได้มูลค่าปัจจุบันเท่ากับ 4,073 ล้านบาท และถ้าในอนาคตอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์มีแนวโน้มลดลงจึงใช้อัตราคิดลดเท่ากับร้อยละ 1.00 ได้มูลค่าปัจจุบันเท่ากับ 4,442 ล้านบาท

สรุปจากผลการศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเชิงวิชาการในการศึกษาเส้นอุปสงค์ของการท่องเที่ยวด้านนันทนาการ และเพื่อเป็นประโยชน์แก่ภาครัฐและภาคเอกชนนำมาเป็นแนวทางในการวางแผนงานในการจัดการสภาพแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในพื้นที่ของโครงการพัฒนาออยดุง และสามารถนำมูลค่านันทนาการไปประยุกต์เพื่อเปรียบเทียบกับสถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะนันทนาการใกล้เคียงกันโดยวิธีการส่งผ่านผลประโยชน์ และสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์และประเมินโครงการโดยวิธีการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ ในด้านที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งมูลค่าทางเศรษฐกิจที่ได้เหล่านี้เป็นต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมเปรียบเสมือนต้นทุนของโครงการเช่นกัน

The study "*Valuation of recreation of Doi Tung Development Project*" in Chiang Rai province has two objectives: 1) to analyze the recreation demand functions of Doi Tung Development Project. 2) to estimate the recreational value of Doi Tung Development Project by an individual travel cost model focused on a single-site model.

This study showed that the most appropriate recreation demand functions had a double-logarithm form. The individual travel cost model used the characteristic socio-economic Thai tourist variables, travel cost variables as independent variables. The empirical results showed that travel costs were negatively related to the amount of visitors at Doi Tung Development Project at a significant level. In addition married female were negatively related to the amount of visitors at Doi Tung Development Project at a significant degree as well. Moreover, age and demand for re-visit were positively related to the amount of visitors to the Doi Tung Development Project at a significant level.

The estimated results were as follows: consumer surplus was estimated at Baht 466.86 per visitor, and the average trip demand per visitor was 1.64 trips per year; that is consumer surplus per visit was estimated at Baht 284.67 per trip.

The recreational value of Doi Tung Development Project was estimated at 208.68 million Baht. The Doi Tung Development Project area covers 93,515 rai (14,962.4 hectares); therefore the recreational value of Doi Tung Development Project was 2,231.52 Baht per rai per year. Assuming fifteen years at 1.50% (3rd level discount saving interest rate - Bank of Thailand) meaning that the present value of recreational value of Doi Tung Development Project is estimated as 4,252 million Baht. And, with an increase of saving interest rate to 2.00%, the present value of recreational value of Doi Tung Development Project was estimated at 4,073 million Baht. If saving interest rates decrease by 1.00% the present value of recreational value of Doi Tung Development Project would be at 4,442 million Baht.

The conclusions of this study results can be used as academic information in studying recreation demand functions. It is also useful for the public and the private sectors for planning and managing the environment of recreation in Doi Tung Development Project. Moreover, the recreational value of Doi Tung Development Project can be applied in comparing with other recreational projects by using the benefit transfer method and can further be used to analyze and evaluate investment projects which might have impact on the environment by using cost-benefit analysis. These economic values are environmental costs and likely to be project costs as well.